

Dosarul nr. 3ra-6/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Cucerescu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ion Druță
Mariana Pitic
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Curocichina (Borșciova) Elizaveta, Borșciov Vladimir, Borșciov Veaceslav, Grițenco (Borșciova) Ella, Borșciov Alexandr,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Curocichina (Borșciova) Elizaveta, Borșciov Vladimir, Borșciov Veaceslav, Grițenco (Borșciova) Ella, Borșciov Alexandr împotriva Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului municipal Chișinău cu privire la repunerea în termenul de prescripție extinctivă, recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului, constatarea faptului acceptării succesiunii,

împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul declarat de Curocichina (Borșciova) Elizaveta, Borșciov Vladimir, Borșciov Veaceslav, Grițenco (Borșciova) Ella, Borșciov Alexandr a fost respins și a fost menținută hotărârea din 06 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La 20 octombrie 2015 Curocichina (Borșciova) Elizaveta, Borșciov Vladimir, Borșciov Veaceslav, Grițenco (Borșciova) Ella, Borșciov Alexandr au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, solicitând obligarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a apartamentului nr. 161, bd. Dacia, 50, mun. Chișinău, în baza hotărârii nr.45 din 26.01.1995 a Comisiei municipale de privatizare.

În motivarea acțiunii au menționat că începând cu anul 1988 domiciliau în apartamentul cu cinci camere - nr. 161, bd. Dacia, 50, mun. Chișinău, cu suprafața locativă de 57,2 m.p. și cu suprafața totală de 103,2 m.p. Conform ordinului de

repartiție nr.013145 din 13.01.1988 apartamentul dat a fost repartizat mamei lor - Ioana Borșciiov, având la întreținere cinci copii.

În luna iunie 2015 s-au adresat către Comisia municipală de privatizare a fondului locativ pentru a privatiza apartamentul dat, de unde au primit răspunsul că prin hotărârea nr.45 din 26.01.1995 a Comisiei s-a dispus transmiterea apartamentului dat în proprietate privată mamei lor Ioana Borșciiov și copiilor săi în mod gratuit.

Reclamanții au susținut că mama lor - Ioana Borșciiova, decedată la 17.02.1997, pe când era în viață, s-a adresat cu cerere pentru a privatiza apartamentul menționat, însă nu a reușit să înregistreze definitiv dreptul de proprietate asupra imobilului.

Luând în considerare aceste fapte, s-au adresat către Comisie, apoi către Consiliul mun. Chișinău, cu o cerere prealabilă pentru a privatiza spațiul locativ în care domiciliază, însă cererea lor a fost respinsă, fapt ce i-a determinat să înainteze prezenta acțiune în instanță de judecată.

Prin cererea din 01.02.2017 reclamanții și-au concretizat cerințele acțiunii solicitând: repunerea în termenul de prescripție extinctivă; recunoașterea după Ioana Borșciiova, în rezultatul privatizării în baza hotărârii nr.45 din 26.01.1995 a Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ, a dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 161, bd. Dacia 50, mun. Chișinău, compusă din 5 odăi cu suprafața totală de 103,2 m.p., inclusiv suprafața locativă -57,2 m.p; constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul mamei Borșciiova Ioana, la 17.02.1997, în părți egale din 1/6 din prezentul apartament; recunoașterea după fiecare dintre reclamanți a dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 61, bd. Dacia, 50, mun. Chișinău, în mărime de câte 1/5 cotă-parte pentru fiecare.

Prin hotărârea din 06 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă.

Curocichina (Borșciiova) Elizaveta, Borșciiov Vladimir, Borșciiov Veaceslav, Grițenco (Borșciiova) Ella, Borșciiov Alexandr au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat de Curocichina (Borșciiova) Elizaveta, Borșciiov Vladimir, Borșciiov Veaceslav, Grițenco (Borșciiova) Ella, Borșciiov Alexandr a fost respins și a fost menținută hotărârea din 06 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 01 august 2018 Curocichina (Borșciiova) Elizaveta, Borșciiov Vladimir, Borșciiov Veaceslav, Grițenco (Borșciiova) Ella, Borșciiov Alexandr au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului recurenții au invocat că instanțele nu au constatat și nu au elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ignorând și dând o apreciere eronată probelor administrate.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și

care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Conform materialelor cauzei se atestă că conform ordinului nr.013145 din 13 ianuarie 1988 Ioanei Borșciova i-a fost repartizat apartamentul cu cinci camere nr. 161 din blocul locativ nr. 50 de pe bd. Dacia, mun. Chișinău, cu suprafața locativă de 57,2 m.p. și cu suprafața totală 103.2 m.p.

Borșciov Ioana este mama reclamantilor Curocichina Elizaveta, Borșciov Vladimir, Borșciov Veaceslav, Borșciova Ella.

Conform hotărârii nr 45 din 26 ianuarie 1995 a Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ s-a dispus transmiterea în proprietate privată în mod gratuit lui Borșciova Ioana, Curocichina (Borșciova) Elizaveta, Borșciov Vladimir, Borșciov Veaceslav, Borșciova Ella, Borșcev Alexandr apartamentul cu cinci camere nr. 161 din blocul locativ nr. 50 de pe bd. Dacia, mun. Chișinău, cu suprafața locativă de 57,2 m.p. și cu suprafața totală 103.2 m.p.

La data de 17 februarie 1997 Borșciova Ioana a decedat.

Reieșind din extrasul din fișa locuinței, în apartamentul nr. 161 din blocul locativ nr. 50 de pe bd. Dacia, mun. Chișinău, au rămas să locuiască reclamantii Curocichina Elizaveta, Borșciov Vladimir, Borșciov Veaceslav, Borșciova Ella.

Reclamantii s-au adresat către Comisia municipală de privatizare a fondului locativ pentru a privatiza ap. nr. 161 de pe bd. Dacia 50, mun. Chișinău.

Prin răspunsul din 03 septembrie 2015 a Direcției Generale Economie, Reforme și Relații patrimoniale s-a indicat că în rezultatul verificării bazei de date din cadrul Sistemului Informațional „Privatizarea locuințelor” a Consiliului mun. Chișinău, s-a stabilit că Comisia municipală de privatizare a fondului locativ la data de 26.01.1995 a adoptat hotărârea nr. 45, prin care a dispus transmiterea în proprietate privată a apartamentului nr. 161, bd. Dacia 60, mun. Chișinău, pe numele Ioanei Borșciova, Borșciova Elizaveta, Borșciov Vladimir, Borșciov Veaceslav, Borșciova Ella, Borșcev Alexandr în mod gratuit.

Tot în răspuns s-a indicat că deoarece Borșciova Ioana a decedat la 17.02.1997, iar hotărârea Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ nr. 45 a fost adoptată la data de 26.01.1995, acest caz nu cade sub incidența art. 11 alin. (6) din Legea privatizării fondului de locuințe, când „Comisia decide pozitiv privatizarea locuinței în condițiile inițiale la momentul depunerii cererii și în cazul când unul din membrii familiei a decedat în decursul examinării documentelor prezentate la comisie. Dacă în decursul examinării documentelor prezentate pentru privatizare a decedat chiriașul, contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței se încheie cu un alt membru adult al familiei care trăiește în această locuință cu consimțământul în scris al celorlalți membri adulți” (dacă chiriașul a decedat în termen de două luni de la momentul depunerii actelor).

Luând în considerare faptul că cererea de privatizare a spațiului locativ a fost respinsă, reclamantii la 20.10.2015 s-au adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune, solicitând repunerea în termenul de prescripție extinctivă; recunoașterea

după Ioana Borșciova, în rezultatul privatizării în baza hotărârii nr.45 din 26.01.1995 a Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ, a dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 161, bd. Dacia 50, mun. Chișinău, compusă din 5 odăi cu suprafața totală de 103,2 m.p., inclusiv suprafața locativă -57,2 m.p; constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul mamei Borșciova Ioana la 17.02.1997, în părți egale din 1/6 din prezentul apartament; recunoașterea după fiecare dintre reclamanți a dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 61, bd. Dacia, 50, mun. Chișinău, în mărime de 1/5 cotă-parte pentru fiecare.

Conform art. 11 alin. (6) din Legea nr. 1324-XII din 10.03.1993 privatizării fondului de locuințe, Comisia decide pozitiv privatizarea locuinței în condițiile inițiale la momentul depunerii cererii și în cazul când unul din membrii familiei a decedat în decursul examinării documentelor prezentate la comisie. Dacă în decursul examinării documentelor prezentate pentru privatizare a decedat chiriașul, contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței se încheie cu un alt membru adult al familiei care trăiește în această locuință cu consimțământul în scris al celorlalți membri adulți.

Instanța de recurs menționează că respectarea modului de perfectare a actelor de vânzare-cumpărare, transmitere - primire a locuințelor, stabilit de art.11 al Legii menționate este obligatorie atât pentru cetățeni, cât și pentru persoanele cu funcții de răspundere, care sunt împuternicite de a le întocmi în proprietatea cetățenilor. Chestiunea privatizării urmează a fi soluționată în termen de două luni, cu încheierea contractului de vânzare-cumpărare și transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, care trebuie să fie autentificat notarial, înregistrat la biroul teritorial de inventariere tehnică și servește drept document confirmând dreptul de proprietate. Dacă cetățeanul care a depus cerere de privatizare și actele necesare, a decedat pînă la întocmirea contractului sau legalizarea lui notarială și înregistrarea la biroul de inventariere tehnică, în cazul apariției litigiului privind includerea acestei locuințe în masa succesorală, se va ține cont de faptul că această circumstanță de sine stătător nu poate servi drept temei pentru respingerea cerințelor moștenitorului, dacă testatorul, exprimându-și în timpul vieții voința de a privatiza încăperea în care locuia, nu și-a retras cererea, întrucât din motive ce nu depindeau de el a fost lipsit de posibilitatea de a respecta toate cerințele de perfectare a actelor pentru privatizare, care nu-i putea fi refuzată.

Astfel, reieșind din prevederile art. 11 alin. (6) din Legea privatizării fondului de locuințe, instanța de recurs apreciază ca instanțele ierarhic inferioare just au considerat că motivele invocate de reclamanți privind repunerea în termen sunt neîntemeiate. Or, art. 279 Cod civil admite repunerea în termen a reclamantului în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată constată că termenul nu este respectat datorită unor împrejurări legate de persoana reclamantului.

Conform art. 315 alin. (1) Cod civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Conform art. 321 alin. (2) Cod civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

Instanța de recurs apreciază că prin prisma art. 315 și art. 321 Cod civil, instanța de apel și instanța de fond corect au considerat neîntemeiată pretenția de a recunoaște dreptul de proprietate a bunului imobil în litigiu după Ioana Borșciova, decedată la 17.02.1997, or, dreptul de proprietate poate fi recunoscut doar după o persoană în viață.

Cu referire la pretenția de recunoaștere acceptării de către reclamanți a succesiunii rămase după decesul Ioanei Borșciova decedată la 17.02.1997 și recunoașterea dreptului de proprietate pe cote-părți după fiecare reclamant asupra apartamentului, instanța de recurs consideră că acestea just au fost respinse de către instanțele ierarhic inferioare.

Astfel, conform art. 1517 Cod civil, termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei.

Conform art. 1516 alin. (3, 4) Cod civil, succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral. Dacă succesorul a intrat în posesiunea unei părți din patrimoniu, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla și din ce ar consta.

Este de menționat că reclamanții nu s-au adresat la notarul cu cerere de acceptare a succesiunii. Mai mult, în speță, nu putea fi recunoscută acceptarea succesiunii de către reclamanți după decesul Ioanei Borșciova asupra apartamentului nr. 161, bd. Dacia, 50 mun. Chișinău, care la momentul examinării pricinii nu era probat că făcea parte din masa succesorală.

Colegiul apreciază întemeiate mențiunile instanțelor de judecată că simplu fapt că reclamanții pretind că sunt moștenitori legali ai averii rămase după decesul celui ce a lăsat moștenire, nu poate servi ca temei de obligare a organului cadastral să înregistreze după aceste persoane dreptul de proprietate asupra averii rămase.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel și a primei instanțe este întemeiată, fiind adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, se ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Curocichina (Borșciova) Elizaveta, Borșciiov Vladimir, Borșciiov Veaceslav, Grițenco (Borșciova) Ella, Borșciiov Alexandr.

Se menține decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 06 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Curocichina (Borșciova) Elizaveta, Borșciiov Vladimir, Borșciiov Veaceslav, Grițenco (Borșciova) Ella, Borșciiov Alexandr împotriva Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului municipal Chișinău cu privire la repunerea în termenul de prescripție

extinctivă, recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului, constatarea faptului acceptării succesiunii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ion Druță

judecătorii

Mariana Pitic

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru